

Παλαιολιθικό Σεμινάριο

Κατερίνα Χαρβάτη

Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Eberhard-Karls, Tübingen

Νέες παλαιοανθρωπολογικές έρευνες στα πλαίσια του προγράμματος PaGE, 2012-2015

New palaeoanthropological research conducted: the PaGE project 2012-2015

Η παλαιοανθρωπολογική έρευνα στην Ευρώπη, αν και χαρακτηρίζεται από μια μακρόχρονη παράδοση συστηματικών μελετών, συνεχίζει να παράγει μη αναμενόμενα και αινιγματικά ευρήματα. Τα τελευταία χρόνια, τέτοιες απροσδόκητες παλαιοανθρωπολογικές ανακαλύψεις έχουν αναθεωρήσει ριζικά τις απόψεις μας σχετικά με την ανθρώπινη παρουσία στην Ευρωπαϊκή ήπειρο. Παρόλο που οι ανακαλύψεις αυτές επέφεραν σημαντικές αλλαγές στην Ευρωπαϊκή παλαιοανθρωπολογική έρευνα, βασικά ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα σχετικά με τη φυλογενετική ταυτότητα των πρώτων Ευρωπαίων, τον τόπο καταγωγής τους, τις εξελικτικές προσαρμογές που κατέστησαν δυνατή την εξάπλωσή τους. Ο αριθμός των αναγνωρισμένων ειδών, οι σχέσεις προγόνου-απογόνου μεταξύ τους αλλά και σε σχέση με τα είδη γνωστά από την Αφρική και την Ασία, αποτελούν ζητήματα που δεν έχουν ακόμα κατανοηθεί. Παρόμοια ερωτήματα έχουν ανακύψει σχετικά με την εμφάνιση των σύγχρονων ανθρώπων (*Homo sapiens*) στην Ευρώπη και τις πιθανές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των *Homo sapiens* και των *Homo neanderthalensis*.

Στα πλαίσια αυτού του επιστημονικού διαλόγου, τα καίρια ευρήματα που θα βοηθήσουν στην επίλυση των ανωτέρω ερευνητικών ερωτημάτων δεν έχουν έρθει ακόμα στο φως. Τέτοια αποφασιστικά στοιχεία αναμένονται από τις περιοχές που λειτούργησαν ως «πύλες εισόδου», μέσα από τις οποίες πέρασαν τόσο οι «αρχαϊκοί» ανθρωπίδες όσο και, αργότερα, οι πρώτοι σύγχρονοι άνθρωποι, κατά την είσοδό τους στην Ευρώπη. Η Βαλκανική χερσόνησος και συγκεκριμένα ο Ελλαδικός χώρος βρίσκεται ακριβώς πάνω στον πιθανότερο δρόμο εξάπλωσης μεταξύ της Αφρικής, της Δυτικής Ασίας και της Ευρώπης. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των παγετωδών περιόδων, η περιοχή αυτή αποτέλεσε ένα από τα τρία περιβαλλοντικά «καταφύγια» της Ευρώπης για πολλά είδη χλωρίδας και πανίδας, πιθανότατα και για ανθρώπινους πληθυσμούς. Εντούτοις, η παλαιοανθρωπολογική έρευνα στη Βαλκανική είναι μέχρι τώρα αποσπασματική και ελλιπής. Η ομάδα του PaGE (Τμήμα Παλαιοανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Eberhard Karls Tübingen), σε συνεργασία με την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, πραγματοποίησε έρευνες πεδίου σε επιλεγμένες τοποθεσίες και επανεξέτασε το παλαιοανθρωπολογικό υλικό της περιοχής, με στόχο να συμβάλει στην πλήρωση αυτού του τελευταίου «κενού» της Ευρωπαϊκής παλαιοανθρωπολογίας.

Τετάρτη 25 Μαΐου 2016, ώρα 19.00

Αμφιθέατρο “Ι. Δρακόπουλος”

Κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημίου 30)

Είσοδος ελεύθερη

Υπεύθυνες διοργάνωσης:

Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη, αναπλ. καθηγήτρια Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Νένα Γαλανίδου, αναπλ. καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης